

Årsrapport division Psykiatri 2021

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Division Psykiatri

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum Quickpart]

DOKUMENT-ID

ARBGRP656-997614808-258

ANSVARIG

Krister Berglund

VERSION

0.6

UPPRÄTTAD AV

Nina Myrestam

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Styrning och uppföljning	4
Divisionens organisation.....	4
Balanserad styrning.....	4
Sammanfattande måluppfyllelse i perspektiv	4
Covid's påverkan på verksamheten.....	6
Uppskjuten vård.....	6
Nationella överenskommelser.....	6
Projekt Införande av mobila akutpsykiatriska enheter (MAE) och samverkanslarm med ambulansen	7
Ökning av tvångsvård	7
Produktion, tillgänglighet mm	7
Väsentliga personalförhållanden	8
Anställda och arbetad tid	8
Antal anställda	9
Extratid	10
Inhyrda.....	11
Frånvaro.....	11
Sjukfrånvaro	11
Ekonomiskt resultat	13
Periodens utfall	13
Resultatutveckling (avvikelse mot budget).....	13
Utfall per verksamhetsområde	14
Netto- samt kostnadsutveckling.....	15
Uppföljning av kostnader och förlorade intäkter på grund av Covid-19	16
Ekonomiska handlingsplaner	16
Investeringar	17
Uppföljning av internkontroll	17

Sammanfattning

Division Psykiatri har fram till juni 2021 varit ett verksamhetsområde inom närsjukvården men är, i och med omställningen, nu en egen division. Pandemin har påverkat verksamheten i hög grad.

Division Psykiatri vårdar själva de patienter som har varit infekterade av covid samtidigt som de har en psykiatrisk diagnos och har även lånat ut personal till övrig covid-verksamhet. Det syns en ökning av tvångsvårdspatienter (enligt LPT¹) under året, vilket är också är resurskrävande. Under året har divisionen också nästan fördubblat antalet digitala besök jämfört med 2020 samt startat upp fler MAE²-team samt den prehospitla akutsjukvården.

Årets utfall är -8,4 mnkr vilket är 8,4 mnkr sämre än budget. Divisionens strukturella resultat är -24 mnkr då engångsposter som nationella medel och ersättning för PCR-tester exkluderats. Underskottet mot budget förklaras framförallt av höga kostnader för inhyrd personal till följd av brist på egen personal.

Behovet av covidvård har påverkat verksamheterna med ökad arbetsbelastning och förändrade arbets sätt för att klara tillgänglighet och patientsäkerheten. Divisionen har haft en hög personalbrist under året, främst på läkare och sjuksköterskor, och är fortsatt beroende av inhyrd personal. Personalbristen har även lett till en ökad övertid. Sjukfrånvaron är fortfarande hög och har medfört ytterligare svårigheter att klara av bemanningen.

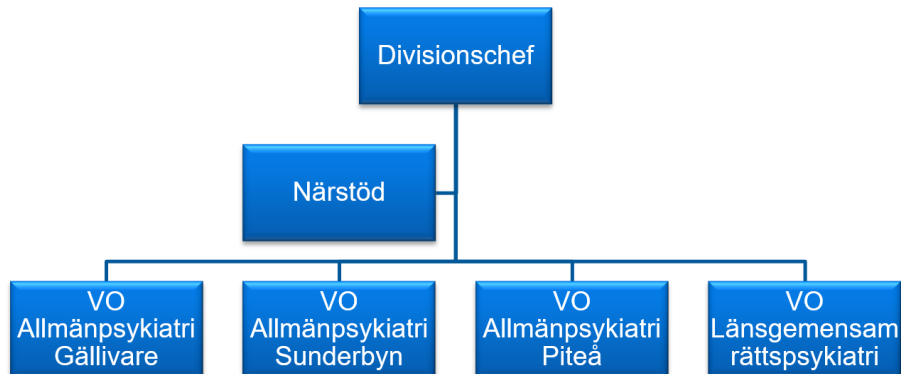
Då många åtgärder och planer har fokus på att öka tillgänglighet och produktion på divisionen så är den förväntade utvecklingen för året att köerna till både nybesök och till åtgärd ska minska. Fortsatt arbete med att se över processer och flöden för att optimera patientens väg genom vården, det är dock en utmaning att implementera nya arbets sätt och omhänderta det behov som finns i samhället. Kurvan för inhyrd personal har börjat vända, särskilt på läkarsidan och arbetet med fler digitala möten i vården fortsätter. Risker under året är om den psykiska ohälsan får en negativ utveckling på grund av pandemin samt om det fortsatt kommer att vara svårt att rekrytera.

¹ Lagen och Psykiatrisk tvångsvård

² Mobil akutenhet

Styrning och uppföljning

Divisionens organisation

Division Psykiatri omfattar hela länets kompetens inom området vuxenpsykiatri inklusive rättspsykiatri. En samlad psykiatrisk verksamhet möjliggör för verksamheterna att optimera verksamheten ur ett länsperspektiv. Divisionen omfattar drygt 500 medarbetare.

Balanserad styrning

Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer regionstyrelse och nämnder framgångsfaktorer. Divisionerna har indikatorer och mått som ska bidra till värderingen av måluppfyllelse i de strategiska målen. Måluppfyllelsen följs upp i två delårsrapporter samt i årsrapport.

Sammanfattande måluppfyllelse i perspektiv

En fullständig redovisning av måluppfyllelse för framgångsfaktorer och styrmått finns i dokumentet ”Årsrapport division Psykiatri 2021 bilaga produktion och måluppfyllelse”.

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning	Framgångsfaktor
Samhälle	Ett livskraftigt län	◇	Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning	Framgångsfaktor
Medborgare	Trygg norrbottning med god livskvalitet	●	En god vård med hög tillgänglighet
			Jämlig och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder
			Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling
Verksamhet	God, nära och samordnad vård	●	Förflyttning mot öppna vårdformer
			Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner
			En samordnad vård utifrån individens behov
			Verksamheten använder bästa tillgängliga kunskap
			En hållbar verksamhet med hög säkerhet
Medarbetare	Hållbar kompetensförsörjning	●	Tillgänglig och rätt använd kompetens
			Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse
			Hållbar arbetsmiljö
			Ansvarsfullt chefs- och medarbetarskap
Ekonomi	Långsiktigt hållbar ekonomi	▲	Verksamheten håller sina ekonomiska ramar
			Kostnadseffektiv verksamhet

Samhälle

Division Psykiatri har inga mål för det här perspektivet.

Medborgare

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet delvis har uppnåtts per december. Uppföljningen visar att strategiska aktiviteter har påbörjats och kommer att ha ett fortsatt arbete under 2022. Styrmåten visar dock på en vikande trend.

Verksamhet

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet

delvis har uppnåtts per december. I princip alla strategiska åtgärder i perspektivet är påbörjade och arbetet med dem fortsätter under 2022.

Medarbetare

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet medarbetare till viss del har uppnåtts per december. Sjukfrånvaron är hög, men går åt rätt håll men det råder personalbrist i verksamheterna. Detta beror till stora delar på pandemin och den höga arbetsbelastningen. Ökat nyttjande av inhyrd vårdpersonal. Framgångsfaktorer för perspektivet saknas då förutsättningarna inte har funnits att vidta de åtgärder som behövs.

Ekonomi

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet inte har uppnåtts för året, eftersom divisionen inte hållit sina ekonomiska ramar.

Covids påverkan på verksamheten

Under 2020 och 2021 har psykiatrin haft en klar minskning av fysiska besök till vården men det har kompenseras med en stor ökning av digitala besök vilket gör att vi 2021 ser en ökning med drygt 5,5% av totalt antalet besök.

Särskilt under senare delen av hösten har pandemin haft en stor inverkan på verksamheten då stora delar av personalen har både egen sjukdom, VAB och hushållskarantän.

Division Psykiatri bedriver egen kohortvård när vi har covidpatienter, vilket är mycket personalkrävande. Division Psykiatri patienter har en låg vaccinationsnivå och vårdverksamheten har gjort insatser för att öka den.

Uppskjuten vård

Division Psykiatri har inte kunnat indentifera någon större mängd uppskjuten vård på grund av covid.

Nationella överenskommelser

Arbetet med temaområdena stärkt samverkan, brukarinflytande och suicidprevention har pågått under 2021 men genomförandet har delvis påverkats negativt av pandemin. En ny handlingsplan för samverkan vid missbruk och beroende framtagen med Norrbottens kommunen. Samtliga temaområden är långsiktiga satsningar och kommer att fortgå även 2022.

Mobila lösningar (exempelvis MAE-team), nya arbetssätt, ökad tillgänglighet till digitala kontakter, utbildningsfilm om tvångsvård, implementeringskonferens för fem stycken vård- och insatsprogram för psykiska tillstånd är exempel på andra utvecklingsarbeten som genomförts inom psykiatrin.

Projekt Införande av mobila akutpsykiatriska enheter (MAE) och samverkanslarm med ambulansen

Projektet har startat upp under hösten 2021. MAE larmas ut via SOS, tillsammans med ambulansen vid hot om suicid och akut psykisk ohälsa. En gemensam utbildning i Akut omhändertagande av suicidal person (AOSP) är påbörjad tillsammans med Polisen, Räddningstjänsten, Akut omhändertagande, SOS och psykiatrin. Målet för 2022 är att utöka arbetet till fler orter och även att prova lösningar för liknande sjukvårdsresurs i glesbygden.

Ökning av tvångsvård

Antal unika patienter per intagningsform division Psykiatri

Intagkod hist	Intagningsform hist	2021	2020	Ökning
		Antal unika	Antal unika	
A	Frivillig	1 083	1 065	1,7%
D	Tvångsvård enl LPT, konv/ejkonv	389	354	9,9%
K	Kvarhållning enligt LPT§6	491	437	12,4%

Figur 1 Jämförelse intagningsformer division Psykiatrin 2020-2021

Antalet personer som försämras i sin sjukdom har under pandemiåren ökat. En, av flera, teorier är att effekterna av Folkhälsomyndigheterna råd till medborgare och myndigheter har påverkat ökningen. Patienter har själva avbokat fysiska besök och även från regionens och kommunens sida har fysiska besök minskat. Därmed har möjligheten att upptäcka tidiga tecken på försämring och en ökad isolering försvårats. Särskilda insatser med mobila lösningar, införande av mer digitala kontakter har fallit väl ut och fångat försämringar hos många men det är inte optimalt för alla grupper. Verksamheterna behöver fortsätta arbetet med nya arbetsätt för att upptäcka tidiga tecken och därmed minska behovet av tvångsvård.

Produktion, tillgänglighet mm

Besök	202112	202012	Förändring %	Varav antal distansbesök 202112	Varav antal distansbesök 202012	Förändring distansbesök %	Distansbesök % av totalen 202112
Läkarbesök	16 902	16 785	0,7%	3 020	2 756	9,6%	17,9%
Övriga vårdgivarbesök	62 817	58 730	7,0%	14 704	9 072	62,1%	23,4%
Totalt Antal besök	79 719	75 515	5,6%	17 724	11 828	49,8%	22,2%

Figur 2 Antal besök till division Psykiatri 2021 jämfört med 2020

Vårdtillfällen	202112	202012	Förändring %
Totalt	2 537	2 585	-1,9%

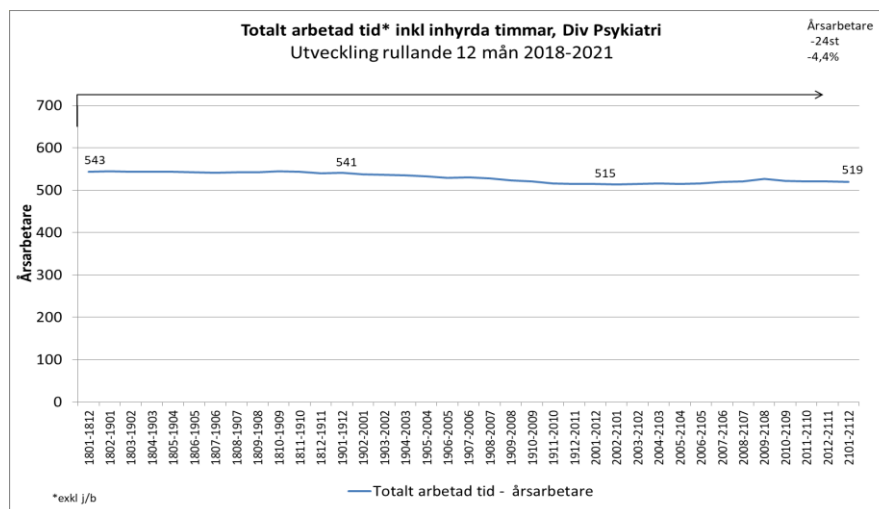
Figur 3 Antal vårdtillfällen på division Psykiatri under 2021 jämfört med 2020

En utförlig redovisning av produktion, tillgänglighet mm finns i ”Årsrapport division Psykiatri 2021 bilaga produktion och måluppfyllelse”.

Väsentliga personalförhållanden

Behovet av covidvård har påverkat verksamheterna med ökad arbetsbelastning och förändrade arbetsätt för att klara tillgänglighet och patientsäkerheten. Divisionen har haft en hög personalbrist under året, främst på läkare och sjuksköterskor, och är fortsatt beroende av inhyrd personal. Personalbristen har även lett till en ökad övertid. Sjukfrånvaron är fortfarande hög och har medfört ytterligare svårigheter att klara av bemanningen.

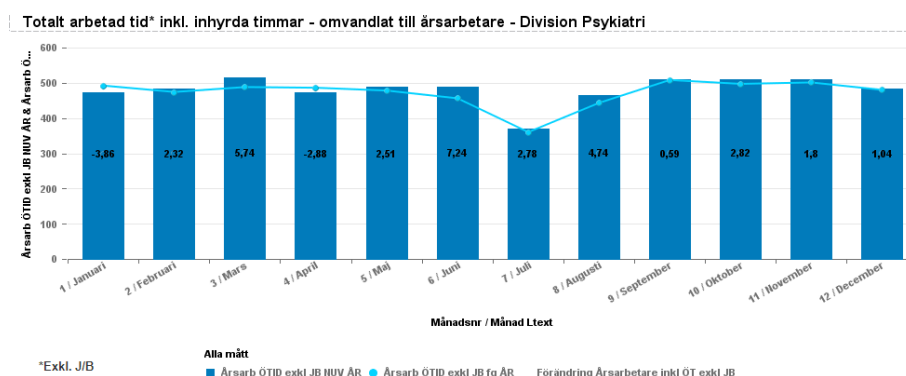
Anställda och arbetad tid

Figur 4 Arbetad tid omvandlat till årsarbetare, rullande 12 månader

På rullande 12 månader kan vi se att divisionen minskar den totalt arbetade tiden med 4,4 procent, dvs 24 årsarbetare.

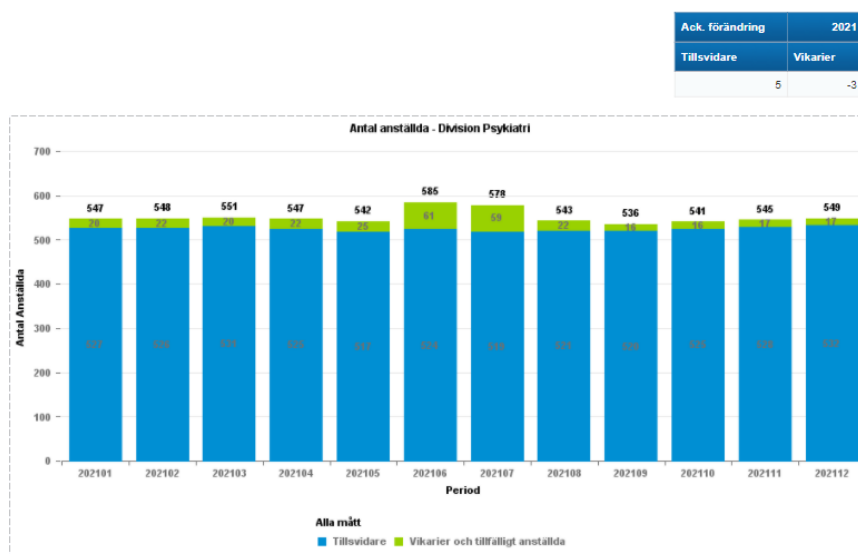
Förändring Snitt	9,42	2,00%
Årsarbetare	Förändring snitt %	

Figur 5 Totalt arbetad tid inklusive inhyrda timmar år 2021 jämfört med år 2020

Den totalt arbetade tiden inklusive inhyrda omräknat till årsarbetare har ökat med 2,0 procent (9,42 årsarbetare). Sett över två år ser vi att vi fortfarande har lägre antal arbetade timmar än år 2019. Ökningen beror på behovet av ersättningsrekrytering för att nå upp till basbemanning, nyttjandet av inhyrd personal samt en hög övertid för att klara produktionen. Covidvården har medfört ett behov av extra personal eftersom psykiatrin har vårdat sina covid-patienter på egna vårdavdelningar till skillnad från övriga verksamheter som har samlat dem under gemensamma covid-avdelningar. Den totalt arbetade tiden uppgick i december till 22 885 timmar.

Antal anställda

Figur 6 Antal anställda - Division Psykiatri

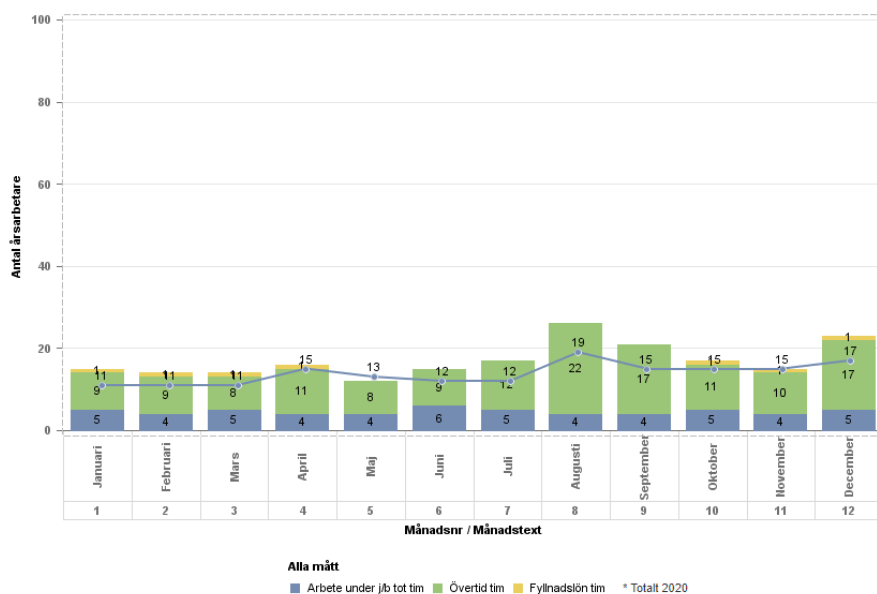
Antalet tillsvidareanställda har i genomsnitt för 2021 visat på en ökning med 5 tillsvidareanställda samt en minskning med 3 vikarier jämfört med föregående år. Ökningen kan hänföras till juni månad då divisionens närstöd fick sex anställda efter omställningen. Verksamheterna har brist på sjuksköterskor, speciellt i Sunderbyn. För att kunna hantera vårduppdraget har de anställt fler skötare där de ska arbeta med att kompetensväxla arbetsuppgifter för en patientsäker vård. Detta ska även bidra till att få ner den höga övertiden och därmed även bidra till en bättre arbetsmiljö och arbetsbelastning. Antalet anställda per december 2021 var 549 medarbetare. En tillbakablick på år 2018 visar på att vi inte har kommit upp i det antalet vi var då, det vill säga 560 anställda.

Extratid

Extratid - Årsarbetare Division

Antal tim/årsarbetare: 160

13 Division Psykiatri

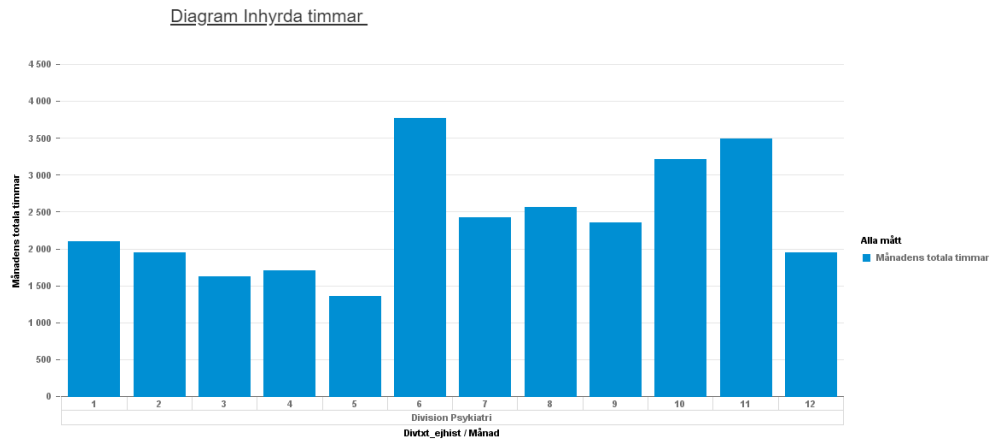

Figur 7 Extratid - årsarbetare division Psykiatri

Den ökade extratiden har en koppling till pandemin även under 2021, med hög sjukfrånvaro samt personalbrist. Under sommaren användes också en del extratid för att möjliggöra fyra veckors semester. Över hela divisionen är trenden tydlig, mellan år 2020 och 2021 har extratiden ökat, om än i varierande grad. Vuxenpsykiatrin Sunderbyn är den verksamhet som sticker ut med höga siffror, vilket har visat samma trend sedan 3 år tillbaka. Om man jämför med föregående år är det en ökning och på rullande tolv månader syns en stadig stigande trend. Den dominerande yrkesgruppen är vård- och omsorgsarbetare (skötare) följt av sjuksköterskor. Allmänpsykiatrin Gällivare, Allmänpsykiatrin i Piteå och Läns gemensam psykiatri har en förhållandevis låg extratid, men även i dessa verksamheter har den ökat under år 2021.

Stort fokus under hösten har varit att minska övertidsuttaget genom att anställa fler skötare. Hög sjukfrånvaro och ökat behov av personal med grund i att covidvård kräver mer personal kan vara en bidragande orsak till ökningen. Under året har flytt till nya lokaler medfört schemaförändringar och förändring i arbetssätt på Vuxenpsykiatrin Sunderbyn, detta kan i sin tur även ha viss påverkan på antalet övertidstimmar.

Inhyrda

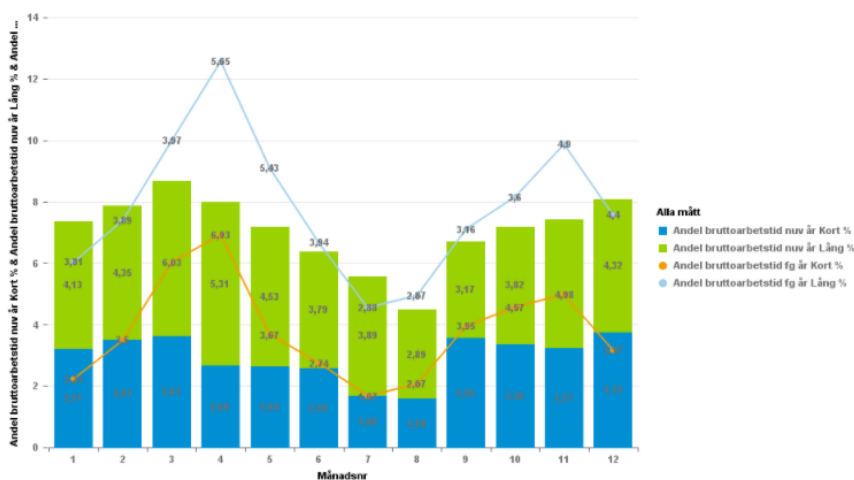
Figur 8 Inhyrda timmar - division Psykiatri

Behovet av inhyrd vårdpersonal har ökat främst från och med juni månad till november månad. Inhyrd personal har minskat från föregående år från 8,66 till 7,44 årsarbetare i medeltal. Behovet på vuxenpsykiatri i Piteå ligger på cirka 2 årsanställda läkare, samma som föregående år. Det största behovet av inhyrda läkare finns inom vuxenpsykiatri i Sunderbyn med ca 5 årsarbetare, en minskning mot för föregående år med 1 årsarbetare. Trenden visar på en positiv utveckling vad gäller behovet av inhyrda läkare. Behovet av inhyrda sjuksköterskor finns inom vuxenpsykiatri i Sunderbyn som har ökat från ca 3 årsarbetare till 4 årsarbetare. Orsakerna till ökningen av inhyrda beror främst på covidvård, hög sjukfrånvaro och bemanning under semesterperioden.

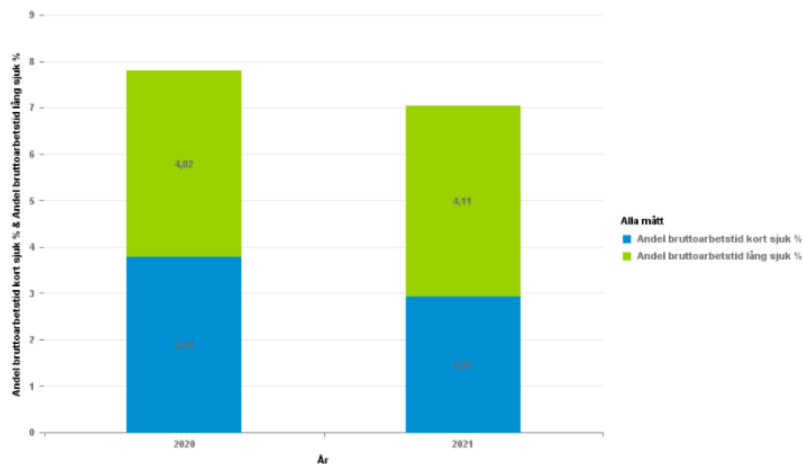
Frånvaro

Sjukfrånvaro

Nuvarande År 2021 & Föregående År 2020

Figur 9 Bruttoarbetstid lång och kort frånvaro, division Psykiatri - jämförelse 2020 och 2021

Figur 10 Jämförelse kort och lång sjukfrånvaro, 2020 och 2021

Sjukfrånvaron ligger överlag högst bland alla divisioner och det har medfört en stor bemanningsproblematik för verksamheterna. Avsaknad av chefer med ett närvarande ledarskap i respektive verksamhet har försvårat den dagliga styrningen samt bemanningsplaneringen. Åtgärder inom arbetsmiljöområdet har fått stå åt sidan på grund av det svåra pandemiläget, men ska återupptas när möjlighet ges.

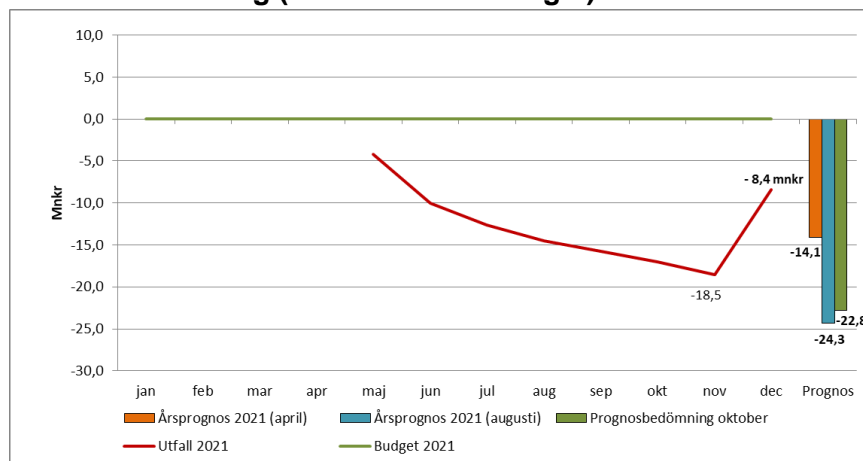
Sjukfrånvaron för division psykiatri ligger på 7,04 procent vilket är 0,73 procent lägre än föregående år. Korttidsfrånvaron är 2,93 procent och långtiden 4,11 procent. Korttidsfrånvaron har minskat medan långtidssjukfrånvaron har ökat. Om man ser förändringen mellan 2019-2021 syns samma trend på samtliga verksamhetsområden (Gällivare, Piteå, Sunderbyn och Läns gemensam Psykiatri). Sjukfrånvaron ökade kraftigt under år 2020 för att bromsa in och vända under år 2021. Korttidsfrånvaron följde trenden, medan långtidssjukfrånvaron sakta har fortsatt att öka.

Den höga korttidsfrånvaron kan delvis förklaras utifrån pandemin och rekommendationerna för sjukskrivning kopplat till covid-19. En hög långtidssjukfrånvaro på specifikt sjuksköterskor på verksamhetsområde Sunderbyn, med hög övertid och där personalsituationen kräver inhyrd personal är ett orostecken. Att minska långtidssjukfrånvaron är av högsta vikt. Att notera, sjukfrånvaron skiljer sig mycket åt mellan de olika verksamhetsområdena, där Vuxenpsykiatri i Sunderbyn har legat i topp, medan Läns gemensam psykiatri håller relativt låga sjukfrånvarotal hittills.

Ekonomiskt resultat

Periodens utfall

Resultatutveckling (avvikelse mot budget)

Figur 11 Resultatutveckling, division Psykiatri

Divisionens utfall för året är -8,4 mnkr netto, vilket är 8,4 mnkr sämre än budget. Utfallet har förbättrats kraftigt under december, p g a utfördelning av nationella medel till divisionen. Den stora avvikelsen mellan årets utfall och tidigare lämnade prognoser motsvaras av erhållna nationella medel, som p g a sena beslut inte var kända vid prognostillfället. Divisionen har också haft lägre kostnader för egen och inhyrd personal i december månad än förväntat till följd av hög sjukfrånvaro och VAB i december.

Exklusive nationella medel enligt nedan och ersättningar för utförda PCR-tester på patienter och medarbetare (4,5 mnkr) är utfallet ca -24 mnkr. Underskottet mot budget förklaras framförallt av höga kostnader för inhyrd personal (43 mnkr) till följd av brist på egen personal. Totalt för divisionen är kostnader för egen och inhyrd personal 29 mnkr högre än budget.

Område, Nationella överenskommelser	Belopp 2021
Psykisk hälsa 2021	2 666
Återställning av vård samt covid-vård	1 480
God och nära vård	7 501
Summa tilldelade medel division Psykiatri, Tkr	11 647

Figur 12 Tilldelade medel, nationella överenskommelser

Det är framförallt två poster som försämrar divisionens ekonomi jämfört med förra året; ökade kostnader för egen personal (både ordinarie tid samt övertid, jour/beredskap) samt minskade intäkter med 11 mnkr för utomlänspatienter inom Rättspsykiatri i Piteå. Det senare beror på att beläggningen av patienter från Norrbotten ökat på grund av fler fällande domar, så att möjligheten att ta emot utomlänspatienter minskat i motsvarande mån.

De ökade personalkostnaderna 2021 beror framförallt på att 2020 var ett ovanligt år då arbetade timmar minskade motsvarande 24 årsarbetare (pga ökad sjukfrånvaro och minskad bemanning). I år har arbetade timmar ökat men är fortfarande på en lägre nivå än 2019. Fortsatt hög sjukfrånvaro och vakanser leder till behov av övertid och inhyrd personal för att klara verksamheten, vilket i sin tur genererar höga kostnader.

Sammanfattningsvis kan sägas att divisionen bär med sig ett underskott sedan många år tillbaka och att det inte är något som uppstått på grund av pandemin. Divisionens utmaning för en ekonomi i balans är att fortsätta minska behovet av inhyrd personal genom utbildning av ST-läkare och att säkra tillgången på specialistsjuksköterskor samt att nyttja den egna personalens tid på optimalt sätt. En översyn av vilka patienter som vårdas inom VO läns-gemensam Rättspsykiatri pågår för att möjliggöra mottagande av fler utom-länspatienter med åtföljande intäkter.

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Utfall Mnkr 2021 - 12	Budgetavv Mnkr	Avvikelse prognos- budget	Utfall Mnkr 2020-12
VO Psykiatri läns-gemensamt	-74,0	3,3	3,6	-60,6
VO Psykiatri Gällivare sjukhus	-67,3	4,6	3,2	-65,3
VO Psykiatri Piteå sjukhus	-79,2	4,0	3,2	-77,6
VO Psykiatri Sunderby sjukhus	-257,8	-22,2	-23,7	-246,0
VO Psykiatri gemensamt	469,9	1,9	-9,1	-27,5
Summa divisionen	-8,4	-8,4	-22,8	-477,0

Figur 13 Utfall per verksamhetsområde

VO Psykiatri läns-gemensamt (Rättspsykiatri) håller sin budget, även om resultatet är kraftigt försämrat jämfört med de senaste åren. Detta på grund av minskade intäkter för utomlänspatienter.

VO Psykiatri Gällivare sjukhus och VO Psykiatri Piteå sjukhus uppvisar mindre överskott, vilket beror på lägre personalkostnader än planerat på grund av vakanser.

VO Psykiatri Sunderby sjukhus har ett stort underskott mot budget som helt avser personalkostnader. Kostnaden för inhyrd personal är 32 mnkr 2021, vilket är en minskning med 14 mnkr sedan 2019. Verksamhetsområdet har förbättrat sitt ekonomiska utfall två år i rad genom minskade kostnader för inhyrd personal, läkemedel samt ökade intäkter för ungdomsvård i Kalix.

Netto- samt kostnadsutveckling

	Utfall Tkr 2021	%förändr jmf 2020-04	%förändr jmf 2020-08	%förändr jmf 2020-12
Intäkter	65 555	-16,6%	-17,4%	7,3%
Personal	-392 502	2,1%	5,7%	4,8%
Inhyrd personal	-43 277	-8,0%	-5,6%	-3,5%
Vårdmaterial	-12 724	41,8%	30,0%	17,5%
Läkemedel	-43 594	-5,3%	1,9%	-2,4%
Köp av verksamhet/tjänster	-17 522	-11,5%	7,0%	-9,4%
Övriga kostnader	-53 993	12,5%	16,9%	23,9%
Nettokostnadsutveckling	-498 449	4,1%	8,9%	4,5%
Kostnadsutveckling	-563 908	1,8%	5,8%	4,8%

Figur 14 Netto- samt kostnadsutveckling, division Psykiatri

Divisionen har total kostnadsutveckling på 4,8 procent, vilket motsvarar utvecklingen av kostnader för egen personal som utgör 70 procent av divisionens totala kostnads massa. Nettokostnadsutvecklingen slutar på 4,5 procent, efter en brant ökning av intäkter i december (nationella medel). Fram till och med november låg nettokostnadsutvecklingen på 8-9 procent.

Divisionens intäkter består i normala fall av patientavgifter och intäkter för utomlänspatienter främst inom Rättspsykiatri. Under 2021 har de senare minskat med 11 mnkr, pga fler dömda norrbottningar och en annan fördelning av patienter i tvångsvård än tidigare. Mål för 2022 är att öka antal utomlänspatienter och intäkter till tidigare nivå. Överenskommelse har tecknats med Statens Institutionsstyrelse avseende ungdomshemmet i Kalix som ger ökade vårdintäkter för utomlänspatienter med 0,75 mnkr. Divisionen har i år intäkter för utförda PCR-tester med 5,8 mnkr. Efter tilldelning av nationella medel till divisionen i december har intäkterna ökat med 7,3 procent totalt sett jämfört med förra året.

Kostnader för egen personal har ökat med 4,8 procent. Ökningen avser delvis ordinarie arbetstid (4 procent) men framförallt kostnader för övertid, jour/beredskap (ökning 16 procent) under sommaren. Detta är delvis en önskad återgång till mer egen personal och färre inhyrda. Fortfarande har divisionen lägre lönekostnader och färre arbetade timmar än 2019. För lite egen personal driver tyvärr kostnader för övertid och inhyrd personal. Positivt är att kostnader för sjuklön har minskat med 2,2 mnkr jämfört med 2020. Lönekostnader för egna läkare har ökat och kostnaden för inhyrda läkare har minskat i samma takt. Däremot har kostnaden för egna sjuksköterskor minskat vilket medfört ökat behov av inhyrning. Totalt har kostnaderna för inhyrd personal minskat med 3,5 procent eller 1,5 mnkr jämfört med 2020.

Kostnaden för vårdmaterial avser skyddsutrustning till personalen samt kostnader för PCR-analyser för egna patienter, där det finns en motsvarande intäkt. Kostnadsökningen är således helt relaterad till pandemin.

Köp av verksamhet avser riks- och regionsjukvård, det vill säga kostnader för norrbottningar som insjuknar i annat län och då får vård av annan utförare än regionen. Minskningen avser minskat antal öppenvårdsbesök och förklaras troligen av generellt minskat resande under pandemin.

Övriga kostnader har ökat med 10 mnkr eller 24 procent, vilket förklaras av ökade lokalkostnader på Sunderby sjukhus i och med det nya Psykiatrihuset, enligt plan och budget.

Uppföljning av kostnader och förlorade intäkter på grund av Covid-19

	mnkr
Personalkostnader	2,3
Övriga kostnader	1,4
Summa:	3,7

Figur 15 Redovisning kostnader för pandemi

Divisionen har bokförda kostnader kopplade till pandemin på 3,7 mnkr. Kostnaderna avser framförallt personal, skyddsutrustning och covid-tester.

Ekonomiska handlingsplaner

	Uppdrag 2021	Utfall dec	Återstår UPPDAG 2021
Ej definierade åtgärder	800	0	800
Inhyrd personal, läkare	6 000	6 550	-550
Personalkostnader	1 300	0	1 300
Övriga kostnader	900	1 200	-300
Totalsumma division Psykiatri	9 000	7 750	1 250

Figur 16 Ekonomisk handlingsplan - uppdrag och utfall 2021

Totalt sett har divisionen lyckats sänka kostnader med 7,75 mnkr jämfört med föregående år, för aktiviteter som ingick i den ekonomiska handlingsplanen. Jämfört med målet på 9 mnkr motsvarar det 86 procent.

Kostnaderna för inhyrda läkare har minskat med 6,6 mnkr i Sunderbyn jämfört med förra året vilket överträffar det uppsatta målet. Utbildning av ST-läkare görs framgångsrikt för att successivt minska behovet av inhyrda läkare. Tyvärr har inhyrningen av sjuksköterskor ökat istället på grund av brist på specialistsjuksköterskor. Uppsägning av lokaler i Haparanda har gjorts och gett ekonomisk effekt enligt plan. En överenskommelse har tecknats med Statens Institutionsstyrelse avseende ungdomshemmet i Kalix som ger ökade vårdintäkter för utomlänspatienter med 0,75 mnkr, vilket är 0,3 mnkr bättre än målet. Någon effekt för minskade personalkostnader kan inte redovisas.

Investeringar

Typ av investering (mnkr)	Planerat 2021 (ram 2021)	Beslut 2021 (från ram 2021)	Utfall beslut före 2021	Utfall beslut 2021	Summa utfall 2021
MT-utrustning	0,3	0,0	2,1	0	2,1
IT-utrustning			1,3	1,0	2,3
Fordon					
Övriga inventarier			6,3	0	6,3
Totalt	0,3	0,0	9,7	1,0	10,7

Årets investeringar avser utrustning till nya Psykiatri-huset i Sunderbyn.

Uppföljning av internkontroll

Avser år	2021			
Genomförd internkontroll	Kontrollmetod	Utfört (datum, vecka, månad, period)	Uppföljning/resultat av kontrollen	Eventuella Åtgärder/ förändringar
Granskning av kostnadsytterfall KPP	Granskning av samtliga kostnadsytterfall avseende data för kvartal 1 2021.	December 2021	Av 39 granskade ytterfall har korrigering/ komplettering gjorts i 19 av fallen. Det avser främst komplettering av bi-diagnoser och i vissa fall av åtgärder eller huvuddiagnos. Om korrigeringarna leder till minskat antal ytterfall går besvara först efter nästa körning i KPP-systemet.	Stort behov finns av utbildning i kodning för de medicinska sekreterarna, men även ökad kunskap och förståelse för KPP/DRG bland chefer och medarbetare.
Kontrollera att vi har rätt attestanter per kostnadsställe i divisionen med anledning av förändringar i attestreglementet.	Genomgång har gjorts av divisionens samtliga attestanter i Attestdatabasen.	Juni – augusti	Ett antal justeringar har gjorts, framförallt minskning av antal beslutsattestanter utifrån de nya reglerna.	Ny rutin har införts för farfarsprincipen, det vill säga att överordnad chef utser ersättare (BE) samt att ersättare ska vara chef på samma nivå eller högre.